

AL ANDALUS (1)

KONKISTA ETA ENTRERRIA

Adierazi okerrak ala zuzenak diren hurrengo baieztapenak. (Okerra - Zuzena)

Azken errege bisigodoa ondorengorik gabe hil ondoren, tronua eskuratzeko sortutako gerra zibila abian zela inbaditu zuten musulmanek Iberiar penintsula.

(1).....

Musulmanen laguntzarekin, Errodrigok Agila gainditu zuen Guadaletoko Guduan.

(2).....

Musulmanek Sevilla, Kordoba eta Toledo okupatu zituzten eta, lau urteren buruan, Iberiar penintsula ia osorik bereganatu zuten.

(3).....

Sistema Zentralaren iparraldeko lurraldeetako klima hotza zenez gero, musulman ugari hara joan ziren bizitzera.

(4).....

Musulmanen agintepeko lurraldeek Al Andalus izena jaso zuten, eta Kordoban ezarri zuten hiriburua.

(5).....

Hasiera batean, Al Andalus kalifa-herri independentea zen; baina, denborarekin, independentzia hori galdu zuten eta omeiatarren esanetara jarri behar izan zuten.

(6).....

Al Andalusen historiaren hasieran, emirrek barne-matxinadei eta iparraldean babes hartu zuten frankoen zein kristauen erasoei aurre egin behar izan zieten.

(7).....

KORDOBAKO KALIFA-HERRIA

Osatu testua proposatutako hitzak dagokien tokian jarritz

valiek	Kordobako	Kristauen	ospe	erlijio
kristauen	kalifa	Zaragoza	gobernu	razzia
hajib	emir	bisirrena	aginpide	Almanzor
jeneral	Hisham II.ak	bisir	Abd ar Rahman III.ak	

Oinordetzaz zegokion tronua jaso ondoren, (8)..... hainbat barne-matxinada geldiarazi behar izan zituen. (9)..... aurkako guduak ere garaitu zituen eta, arrakasta horiei guztiei esker (10)..... handia bereganatu zuenez, bere burua (11)..... izendatu zuen. Horrela, Al-Andalusko (12)..... - agintari gorena ere bilakatu zen.

Kalifa ez zegoen bakarrik (13)..... -lanetan. Lehen ministro edo (14)..... baten sostengua zuen, bai eta ministro gisara jarduten ziren (15)..... ere. Probintzietan eta (16)..... , Toledo eta Meridako marketan, berriz, (17)..... agintzen zuten.

Kalifa hil zenean, haren berezko ondorengoak hartu zuen tronua, (18)..... , baina gazteegia zenez gero, gobernu (19)..... izeneko (20)..... bikainaren esku gelditu zen. Azken horrek hainbat (21)..... edo arpilatze-kanpaina egin zituen iparraldeko erresuma (22)..... aurka.

(23)..... kalifaldia Al Andalusko garairik garrantzitsuena izan zela esan ohi da.

KORDOBAKO KALIFA-HERRIA

Irakurri arretaz eta aukeratu galdereen erantzun zuzenak

Zer ziren taifak?

Kordobako Kalifa-herriaren mendeko erresuma txikiak.
Kordobako Kalifa-herria zatitzean sortutako erresuma txikiak.
Almorabideek erasotzen zituzten erresuma kristauak.

(24).....

Nolakoa zen garai hartan Al Andalusko gizartea?

Homogeneotasuna zen nagusi gizarteko kide guztien artean.
Berdintasun ekonomikoa zegoen etnia guztien artean.
Zatiketa etniko eta politiko sakonak zituen.

(25).....

Zer dela-eta ahuldu ziren taifak?

Erljio- eta kultura-desberdintasunak zirela-eta.
Haien artean batasunik ez egoteagatik, horretaz baliatu baitziren kristauak erasotzeko.
Krisialdi politiko gogorra zela-eta.

(26).....

Nola zeritzen taifetako errege-erreginek errege-erregina kristauei ordaintzen zizkieten zergei?

Paria.
Alkabala.
Larre-saria.

(27).....

Zetarako ordaintzen zituzten zerga horiek?

Meatzeetako baliabideak ustiatzearen truke.
Kristauen erasorik ez jasotzeko.
Beste herri batzuen erasoan aurrean ematen zieten babesaren truke.

(28).....

Zergatik eskatu zieten laguntza taifek almorabideei?

Musulmana ez zen biztanleriaren zatia etengabe matxinatzen ari zelako.
Erresuma kristauen indar militarri eta haien aurrerakadari beldur ziotelako.
Hainbeste barne-borrokaren ondoren ahuldurik zeudelako.

(29).....

Nor ziren almorabideak?

Iberiar penintsulako iparraldean bizi ziren gerrari kristauak.
Musulmanekin etsaituta zeuden gerrari eslaviarrak.
Afrikako iparraldean inperio bat zuten gerrari berberek.

(30).....

NASRI ERRESUMA

Osatu testua proposatutako hitzak dagokien tokian jarri

abentzerrajeeekin	laguntza	Nasr	noble	Errege-erregina	Katolikoek	zerga
gera	konkistatzeko	XIV.	Barne-borroka	goren	basailua	Gaztelaren
azken	Cádizko	ahuldu	Nasri	Málaga		

Granadako (31)..... Erresuma izan zen Iberiar penintsulan gelditu zen (32)..... erresuma musulmana. (33)..... dinastiaren agintepean zegoen, eta haren lurraldeek gaur egungo (34)..... , Almeria, Granada eta (35)..... ekialdea hartzen zuten.

(36)..... erresuma (37)..... izan zen eta, horren ondorioz, (38)..... bat ordaindu behar izaten zieten errege-erreginei. Gainera, (39)..... ematen zieten (40).....- garaian. Hala eta guztiz ere, erresumak izan zuen bere (41)..... unea, (42)..... mendean

Nasr dinastiak hainbat gatazka izan zituen beste familia (43)..... batzuekin, (44)..... , adibidez. (45)..... horien ondorioz, erresuma (46)..... egin zen, eta egoera hori baliatu zuten (47)..... Granada (48)..... .